

1998. február 21.

Kilencven éves korában öngyilkos lett Wass Albert /Válaszút, 1908. jan. 8. - Astor, 1998. febr. 17./ író, életművének nagyobb része emigrációban keletkezett. A kolozsvári Ellenzék munkatársa, az Erdélyi Szépmíves Céh tagja volt. 1945-ben halálos ítéletet hirdettek ki ellene szülőföldjén, ezért kellett emigrációba vonulnia. Még a hetvenes években is több merényletet kíséreltek meg ellene a diplomata-útlevéllel fölszerelt Securitate-ügynökök. 1956 után megalapítója volt az Amerikai Magyar Szépmíves Céhnek. 1994-ben az összmagyarság kultúrájának támogatására létrehozta a Gróf Czegei Wass Albert Alapítványt. A hallgatás köré emelt falát nehezen lehetett áttörni, az Új Magyar Irodalmi Lexikon mindössze kilenc sort szentelt neki, műveit is hiányosan sorolta fel. Az újabb nemzedék fölfedezte Wass Albertet, elbeszélései, meséi iskolai olvasókönyvekbe kerültek. Inámi Zsófia irodalomtörténész gyűjteni kezdte az anyagot az íróról szóló monográfiájához. Wass Albert 88 évesen, 1997-ben levelet írt a magyar belügyminiszternek: magyar állampolgárként kíván hazalátogatni, hogy alapítványát bemutassa. Jó fél esztendeig válasz sem érkezett, bár Tar Sándor tiszteletbeli konzul is sürgette az intézkedést. A belügyminisztériumi állampolgári főosztályon azt állították, hogy csak a Kossuth Rádió Vasárnapi Újság című műsorából értesültek a kérelemről, ekkor válaszoltak az írónak: csak akkor lehetséges a visszahonosítás, ha Magyarországon lakik. Ekkor Csoóri Sándor, a Magyarok Világszövetségének elnöke 1997. máj. 26-án levélben fordult Kuncze Gábor belügyminiszterhez, kérve a méltányosságot. Erre a levélre 1997. júl. 4-én született válasz, a belügyminiszter arról tájékoztatót, hogy megküldték Wass Albertnek a magyar állampolgárságának fennállását tanúsító állampolgársági bizonyítványt. Wass Albertnek nagyon fájt, hogy az állampolgársági bizonyítványon az szerepelt: kiállításától egy évig érvényes. /Lőcsei Gabriella: "Pusztuló gyümölcsfák vagyunk..." Wass Albert örökre elbujdosott. = Magyar Nemzet, febr. 21./

(Forrás: Udvardy adatbank http://udvardy.adatbank.transindex.ro/index.php?action=intezmeny&intezmeny=746&intezmeny_sz=Czegei%20Wass%20Albert%20Alap%20C3%ADtv%20C3%A1ny)